

Pirmutinis Darbo žmonių Dienraštis. Išėina kasdien apart nedėdienių.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

Kaina: Suv. Valst. ir Kanadoj — metams \$6.00; pusei — \$3.00; 3 mėnesiams — \$1.75. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei metų — \$4.00

No. 102

Telephone 8878 Stagg.

Brooklyn, N. Y., Subata, 1 d. Gegužės, (May), 1920, m.

PAVIENIO NUMERIO KAINA 3c. Metal X, Dien. II

VISAME PASAULYJE DARBININKAI ŠVENČIA PIRMĄ DIENĄ GEGUŽĖS!

FRANCIJOJE GENERALIŠKAS STREIKAS PIRMĄ GEGUŽĖS SUSTABDYS VISĄ INDUSTRIJĄ

Važnėjimas ant Italijos gelekių taip-pat suspenduotas.

Amerikoje tą dieną įvyksta masiniai darbininkų susirinkimai ir prakalbos.

Šiandien darbo žmonių kles parodys kapitalitams savo galę, kuomet jie padėję šalin darbo įrankius išėis į generališką 24 valandų streiką. Pirmos gegužės šventė parodys darbininkų išnaudotojams, kaip silpni ir menki yra tie auksiniai dievaičiai, kurie gyvena tik-tai darbininkų klesos triūsų ir minta jų duona. Jeigu viso pasaulio darbininkai prastų šį 24 val. generališką streiką ant ilgesnio laiko ir darbo vaisius pasilaikytų tiktai del savęs, tuomet ponai kapitalistai pasistų badu. Šiandien yra diena, kuri parodo turčiams-dykaduoniams, jog ištikrųjų taip gali būti.

Francijoje visuose miestuose tapo apskelbtas pirmos gegužės 24 valandų generališkas streikas. Darbininkams uždrausta paroduoti gatvėmis bei laikyti lauke susirinkimus. Tačiau visi organizuoti darbininkai Francijoje šiandien sustabdė darbą ir parodė savo milžinišką galę bent šventimu pirmos gegužės, jeigu ne demonstracijomis.

Tiktai už Francijos rubelį, Italijoje, visų gelekių patarnavimas bus suspenduotas per 24 val. Reikia, Italijos gelekeličiai švenčia gegužės dieną!

Jeigu Francijos kapitalistų įsakymai draudžią darbininkams rinktis ant gatvių, bus griežtai pildomi, galima laukti kruvinų susirėmimų, kadangi darbo žmonės vistiek rinksis gatvėse, kaip paprastai rinkdavosi apavikščioti tarptautinę darbininkų šventę.

Amerikoje šiandien įvyksta masiniai darbininkų susirinkimai ir prakalbos.

New Yorke anglų socialistų ir amatų unijistų bendromis pajiegomis surengta eilės demonstracijų lauke ir viduje.

Susirinkimai bus laikomi Harleme, East Side, Yorkhille, Brooklyne ir Bronxe nuo pat vidudienio iki vėlybos nakties.

Tūkstančiai amatų unijistų ir socialistų iš Manhattan distrikto dalyvaus ben-

drose demonstracijoje Harleme. Kalbėtojai bus taikos teišėjas Jacob Panken, assemblyman August Claessens, Call redaktorius, Ch. W. Ervin, Edward F. Casidy ir Marie Mac Donald. Keletas didelių demonstracijų įvyks žemesnėje East Side dalyje; prasidės 2 val. po pietų. Viena jų atsibus ant Rutgers square.

Kita didžiausia demonstracija Manhattan distrikte tur-būt atsibus ant 7-tos gatvės kampo ir C avenue, New Yorke. Bus eilės prakalbu, ir revoliucinė muzika, kurią išpildys bresinių instrumentų benas. Pradžia 2 val. po pietų ir tęsis iki vėlai nakties.

STATEN ISLAND STREIKAS DIDINASI

Šviesos darbininkai taip-pat gali visiškai susirekuot.

Sulyg majoro Hylan įsakymo, 12,000 pasažierių vežiojama miesto automobiliais.

Staten Island gyventojams grėšia tamsios pavojus. Jeigu Richmond Light ir Railway kompanijos darbininkai įvykdys savo pasiryžimą streikuoti, kiekviena elektros šviesa ant Staten Island salos bus užgesyta, kadangi pajiegos ir šviesos elektra paeina iš to paties šaltinio.

Iš priežasties gatvekarių darbininkų streiko čionai transportacija tapo suparalyžiuta.

Miesto "busai"—automobiliai iš New Yorko išgelbėjo Staten Islando gyventojus nuo atkirtimo ju komunikacijos su kitais miestais. Apie 12,000 pasažierių vežiojami minėtais automobiliais kiekvieną rytą ir vakarą.

Komisionierius Grover Whalen, miesto automobilinių prižiūrėtojas, pareikalavus major. Hylan, ragina šoferius, kad jie neklausytu streiko organizatorių, kurie agituoja juos mesti darbą.

Komisionierius sako, jeigu šoferiai atsisakys važinėti ant Staten salos tuomet jie negalės važinėti nei Manhattan distrikte, New Yorke.

Komisionierius Nixon paskelbė, jog jisai bandys užbaigti streiką ir sutaikinti streikuojančius Staten Is-

land gatvekarių konduktorius ir motormanus.

Jisai pasišaukė pas save Richmond Light ir Railroad kompanijos viršininkus, taipgi streikių atstovus pasitarti streiko reikale.

Skaitytojų Atydai!

Iš priežasties Gegužinės šventės "Laisvės" ponedėlio numeris neišeis.

DAUGELIS JAPONŲ NUŽUDYTA SIBIRO PORTE

Sargybiniai ir keletas šimtų gyventojų tapo iškersti, — pranešama iš Tokio.

KAREIVIUS UŽLAIKO LEDAI.

Pasiųstieji pagelbon karėviai nepasiekė Nikolajevsko, kur įvyko žudynės.

Washington, 30 d. bal.— Nikolajevsko distrikte, rytiniame Sibiro pakraštėje, 875 mylios į šiaurius nuo Vladivostoko, įvyko baisios skerdyinės, sulyg japonų užsienio ofiso pranešimo, kurį gavo valstybės departamentas Washingtone.

Kadangi visi susisiekimai su minėta vieta yra atkirsti, todėl žudynės tebėra maždaug slapybėje, bet užsienio ofisas sako, jog iš visu gautų informacijų matosi, kad tame distrikte japonų sargybiniai ir keletas šimtų japonų gyventojų tapo iškersti. Tarpe žuvusių randasi ir pats japonų konsulas. Nužudyti sargybinių skaičius dar nėra žinomas.

Iš priežasties ledų negalima įvežti japonų karėvių, kurie buvo išsiųsti Nikolajevskan. (Nikolajevskas randasi ties Amur upe). Šie karėviai tapo išsiųsti 19 d. bal. ant Mikas ir Mishina karinių laivų, ir pasiekė Aleksandrovska 22 d. bal. Čionai jie pasiliks iki sutirps ledai. Aleksandrovskas yra Sibiro portas, kuris randasi 200 mylių į pietus nuo Nikolajevsko.

AIRIAI GRĄSINA STREIKU PALIUOSAVIMUI KALINIŲ

Penki jų tapo paliuosuoti iš Wormwood kalėjimo vos gyvi.

Liverpool, Anglija, 29 d. bal.— Liverpoolio airių draugių delegacijos pereiną tarninką lankėsi pas lordą majorą ir pagrasino suparalyžiuoti visos šio porto

industrialijos generališku streikiu, jeigu Britanijos valdžia bėgyje 48 valandų nepaleis badaujančių Airijos sukilėlių, kurie dabar yra laikomi Wormwood Scrubbs kalėjime, Londone. Panašiai daroma ir kituose portuose.

London, 29 d. bal.— Penki badaujantieji kaliniai vėl tapo paleisti iš Wormwood Scrubbs kalėjimo 27 d. balandžio. Paliuosotieji kaliniai buvo visiškai nusilpnėję, vos gyvi, iš priežasties savo streiko atsisakyme valgyti.

Jų paliuosavimas parodo, kad valdžia nusprendė laikyti badaujančius kalinius streikius iki jie visiškai netenka sveikatos, o tuomet jau paliuosuoja ir gabena į ligonbučius.

Likusių kalinių sveikata yra labai kritiškame stovyje. Paliuosotieji-gi atsiskaito imti gyduoles.

Parengtos protesto demonstracijos priešais kalėjimą, 27 d. bal. nebuvo taip jau didelės, kaip kad pereiną ponedėlyje, iš priežasties lietaus.

Kalėjimo užveizda atsiskaito leisti giminėms pasimatyti su badaujančiais streikiariais. Kodel taip daroma — nepaaiškinta.

Dublin, 29 d. bal.— Sinneriu minia mieste Arklow, laike demonstracijų del paliuosavimo iš kalėjimo Andrew Holt, badaujančio streikiario, pereiname utarninke susimušė su Anelijos karėviais, kurie paleido juos kulioku ueni. Vienas vyras. Philip Dowling, tapo užmuštas ir daugelis kitų sužeista.

FRANCUZAI SIUNČIA CILICHON DAUGIAU KAREIVIŲ.

London, 30 d. bal.— Užsieninių reikalų ofisas gavo

LAISVĖS DIENRAŠČIO KONCERTAS

Nedėlioje, 2 d. Gegužės, (May), 1920 m., Labor Lyceum svetainėje, 949 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y., Pradžia 3 val. po pietų.

Programė dalyvauja: Misha Ferenzo, tenoras; Bert Bowlen, baritonas; Feldman, cellistė; K. Menkeliuniutė, soprano; Rose Diamond, pianistė; Aido choras po vad. Korykoro.

Ferenzo ir K. Menkeliuniutė dainuos duetus. Kviečiame atsilankyti kuoskaitylingiausiai į šį koncertą.

Įzanga: 50c., 75c. ir \$1.00

raportus, jog francuzai siunčia priedinius papildymus savo kariumenės Cilicijon, kur susirėmimai su turkais įvyksta beveik kiekvieną dieną.

ČECHAI GELBSTI BOLŠEVİKAMS.

Japonai paaiškina kas link užpuolimo ant geleklio sargybinių.

Washington, 30 d. bal.— Iš autoritetiškų japonų šaltinių sužinota, jog Japonijos valdžia nusprendė padidinti savo veikimo plenus Sibire, iš priežasties kivirčių delei iškraustymo čechoslavų karėvių, kurie likosi Sibiro teritorijoje.

Sakoma, jog daugelis čechoslavų karėvių, buvę ilgai bolševikų įtekmeje, dabar aktyviškai gelbsti Rusijos darbininkų armijai kovoje su japonais sargybinais, kurie stovi ant gelekelių ir žymesnėse stotyse.

Vladivostok, 30 d. bal.— Japonijos karėvių rytiniame Sibire komandantas generolas Oi, atsakydamas talkininkų gelekelių komisijos protestą prieš Japonų lauzymą sutarties, paaiškina tarp-talkininkų gelekelių komisijai, kad japonai karėviai nesikiš valdyme gelekių, jeigu jiems nebus varžoma militarė transportacija.

Tikimasi, jog Rusijos darbininkai pasiims gelekelių vėl į savo rankas trumpoje ateityje.

GENERALIS STREIKAS JUGOSLAVIJOJ.

Karėviai šauda darbininkus

London, 28 d. bal.— Rymano pranešimai, cituojantis žinias iš Trieste, sako, Jugoslavija randasi revoliucinio generališko streiko bango-se.

Belgrade, Laibach ir Agram miestuose įvyko mūšiai, kuriuose buvo vartojama kulkasvaidžiai. Anksčiaus gauti pranešimai parodo, jog šimtai žmonių žuvo minėtuose miestuose. Šitie pranešimai nepaeina tiesiog iš Vienos. Sakoma, jog mieste Laibach, Jugoslavijoje, karėviai užmušė 10 civiliškų ir 12 sužeidė.

Visi pranešimai patvirtina staigiai įvykusį generališką streiką, kuris pirmiausiai tapo apskelbtas mieste Laibach, kuomet policija pabandė išvaikyti mačinį darbininkų susirinkimą. Darbininkai buvo apsiginklavę.

PADEKITE ŠALIN DARBO ĮRANKIUS PIRMĄ GEGUŽĖS, SAKO KOMUNISTŲ LAIKRAŠTIS

Ragina darbininkus prier generališko streiko laimėjimui proletariato diktaturos.

(Specialė New York Times žinia).

Washington, 30 d. bal.—

"Padėkit šalin darbo įrankius pirmą dieną gegužės, 1920 m.", taip šaukia darbininkus į generališką pirmos dienos gegužės streiką, Komunistų Darbo Partijos oficialis organas. Šią organizaciją Darbo departamento sekretorius Wilson dabar tyrinėja ir bando spresti ar prigulėjimas prie jos gali būti skaitomas prasikaltimu, už kurį sveltinšaliai bus deportuojami.

Pirmas puslapis Komunistų Darbo Partijos organo, pažymėto pirmą dieną gegužės, 1920 m., talpina dvi špaltas redakcijos straipsnio su sekančiais patarimais:

"Pirma gegužės yra darbininkų diena. Revoliuciniai proletariato sargybiniai atsšaukia į visus darbininkus, kad jie sutrauktų eko-

dovaujamas D. Manuel Alendosalazar, kaipo premjeru.

Tuojaus tapo apskelbtas generališkas streikas. Pasiliko prie darbo tiktai gezo ir vandens patarnavimo darbininkai, kad tuomi išvengtų žmonių gyvasties pavojaus.

LIEPIA MOKYTOJAMS IR UGNIAGESIAMS PASITRAUKTI IŠ UNIJOS ARBA NETEKTI DARBO.

San Francisco, Cal., 29 d. bal.— Neseniai suorganizuotos čionai mokytojų ir ugniagesių unijos nariai gavo pranešimą iš apšvietos komisijos, kuris reikalauja, kad jie pasitrauktų iš darbo unijos, nes kitaip neteksią savo vietų.

ISPANIJOS KABINETAS REZIGNAVO.

Paryžius, 30 d. bal.— Madrido pranešimai sako, jog Ispanijos kabinetas rezignavo. Neseniai sutvertas Ispanijos kabinetas buvo va-

nominės ir politinės vergijos pančius, ir demonstruotų tą dieną tikrosios liuosybės tikslu!

"Pirmoji gegužės nėra darbininkų diena, tokia, kaip jums perstato valdančioji kles, itikrindama jus, būk valdžia stovi augščiausia už visas klesas. Ne! Pirmą gegužės yra pačių darbininkų diena, kurioje jie sulyg savo nuosprendžio pade- da šalin darbo įrankius ir išmėgina savo galybę.

"Pirmą gegužės darbininkai dabar aukuoja savo masinį veikimą jau ne del 8 val. darbo dienos, bet del proletariato diktaturos. Šią dieną mes padedam į šalį darbo įrankius, idant parodyti mūsų nuosprendį kovoti ir mūsų galę laimėti."

Komunistų laikraštyje telpa dvi puikios karikatūros — piešiniai, — nupiešti Robert Minor'o, kurį buvo suarestavę Volkietijos militarinio inteligentijos departamento agentai.

Teisdarystės ministeris Palmeris pranašavo pirmosios gegužės sukilimus, kuomet jisai sakė, jog radikalai remia "nelegali" gelekelių streiką.

SAKO, RUSAI PRIĖMĖ JAPONŲ IŠLYGAS.

Tokio, 30 d. bal.— Karės ofiso pranešimas sako, jog rusai Vladivostoke priėmė visas japonų išlygas, išskiriant atidavimą kariškų laivų, kurių reikalavo Japonijos valdžia.

ATRADO DVIDEŠIMTS MOTERIŠKŲ GALVŲ

Cairo, Egiptas, 30 d. bal.— Moderniško kraugerio darbas tapo atrastas mieste Tanta, 45 mylios į šiaurvakarius nuo Cairo. Šis taip vadinamas "mėlynas paukštis" buvo žymus savo mahometoniškais pokiliais ir fėrais.

Moterys įėję jo namuose buvo apipilėšamos ir nužudomos. Po nužudymų jų lavonai būdavo sudeginti, išskiriant galvas, kurių net 20 tapo atrasta to kraugerio name.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by the

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 465 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates: in U. S. \$6.00; foreign countries—\$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the act of March 3, 1879.

KONFERENCIJA SAN REMO

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 30, 1920, as required by the Act of October 3, 1917.

Konferencija, įvykusi San Remo, kurioj dalyvavo Antantės atstovai ir kurion Wilsonas pasiuntė dalyvauti Amerikos ambasadorių Italijoje p. Johnsoną, anaipol nėra pakairėjimo ženklų talkininkų abazė. Ten viskas liko si "po senovei" ir apie pakairėjimą gali kalbėti nebent tie, kurie, išgirdę liberalinį žodelį, džiaugiasi, tarytum būtų geležėlė radė.

Iš Vokietijos gyvojo kūno bus išluptas svaras mėsos su krauju, o apie tai, kiek bilionų dolerių reikės mokėti Vokietijai—10 ar 22—apie tai spręst nauja konferencija, kuri neužilgo įvyksianti Spa ir kurion kviečiama ir Vokietijos imperialistinės valdžios atstovai. Vokietijos žmonės kruvinu prakaitu turės uždirbti tuos milijonus, jeigu tik dalykai eis ir toliau taip, kaip ligi šiol eina.

Buvo šnekų, tad tarpe Lloyd George, Britanijos atstovo, ir Millerando, atstovo Francijos bankierių, įvyko didelių susikirtimų. Pereitą savaitę buvo reikalauta, kad Britanija norinti parodyti Vokietijai savo, "žmoniškumą". Nieko, žinoma, iš tų šnekų neišėjo. Lloyd George, kaip paprastai, pašnekėjo gana liberališkai, bet viskas išėjo taip, kaip nori Francija. Galima tik padėkoti tam meklereiui, jog jįsai atvirai pripažino, kad vadinamoji "tautų lyga" esąs tik muilo burbulas ir jog ateityje, lygiai taip kaip ir praityje, imperialistinės pasaulio valstybės bus pasidalinusios į du lagerius, amžinai tarpe savęs besiniaujančiu.

Tas ciniskas atvirumas yra tūkstantį kartų geresnis, negu wilsoninės deklamacijos apie dalykus, nevertus išvalgyto kiaušinio.

Ir taip, Vokietija mokės kruviną duoklę. O kada ji, bemokėdama, parodys "gerų norų", tuomet jai bus pavalyta laukyti 200,000 kareivių. Mat, ligi šiol, Vokietija turi formalę teisę turėti tik 100,000 karelių.

Ak, dėl šio "mažmožio" tarpe jųjų nekils piktno ir susikirtimų. Ir Milleran d ir Lloyd George puikiai žino, kam reikalingi Ebertui kareiviai.

San Remo konferencija buvo užsiėmus dar ir kitokiais klausimais. Ji nutarė pavesti patiems italams ir jugoslavams užbaigti peštynes del Adriatiko uostų. Graikijai ji atidavė Smirną ir Trakiją. Žydų nacionalistams atidavė Palestiną, o Amerikai pasiūlė būti Armenijos globėja.

Del šio, pastarojo, punkto, reikia pasakyti kelis žodelius. Europos imperialistai nori, kad tarpe jų ir amerikiečių nenutruktų bendros politikos siūlas. Armenijos klausimas, tai meškerė, kurios pagelba norima paagut Ameriką.

Bet mūsų republikonų organas "Sun", kuris nevytioja žodžių į vatą, klausia atviru ciniškumu: "O kiek jūs norit iš Amerikos pinigų, kiek norit paskolės?"

Mat, jei Amerika bus bendroj kompanijoj "žmoniškų gelbėtojų", tuomet, jie mano, lengviau busią ir pinigų reikalus aprūpinti.

Rusijos klausime San Remo konferencija užgryrė tai, kas praktiniame gyvenime jau įvyko. Ji atmetė savo mduotą pasipūtimą ir nutarė pradėti tarties su d. Kraunų ir kitais, atstovaujantiais Sovietų Rusiją. Visi mes, be abejonės, su indomamu seksime, kaip plėtosis derybos tarpe socialistinės valstybės ir trusto imperialistinių valstybių.

J. Gulbė.

"KĄ TAS REIŠKIA?"

Besitariant pirmai gegužės, nežinia nei iš kur, nei kolia būdu, veik po visą Ameriką, tapo paskleisti įvairūs turinio lapeliai, išleisti komunistų ir komunistų darbininkų partijų, tų partijų, kurias kapitalistai, su pagelba savo tarnų Washington, skaitė palaidotomis, užbertomis pilka žemele ir ant sukastoj kapo pastatyti kryžiumi. Dabar kapitalistų spauda etiuoja tų lapelių turinį, šukauja ir, galų-gale, užduoda sau klausimą: "Ką tas reiškia? Nejaugi tos partijos gyvuoja? Nejaugi Palmeris ir kompanija neįdėjo jų graban, neužkalė vinių ir neužkasė į žemes? Nejaugi jos turi tokią pajiega, kad istengia ne tik lapelius ir laikraščius atspausdinti, bet dar juos ir išplatinti?"

Pav., kapitalistų spauda praneša, kad Philadelphiaj būvę platinami lapeliai po visą miestą, o policijai ir detektivams pavykė tik vienoje miesto dalyje suareštuoti devynis platinotojus. Kituose miestuose ir tiek nesuareštuota, o lapeliai visgi likosi išplatinti.

Kaip tas galėjo atsitikti? Ar čia tik ne rusai tą padarė, kurie moka parasių trikų atlikinėti? Bet... Philadelphiaj suareštuota net devyni lapelių dalinto-

jai ir jų tarpe nebuvo nei vieno ateivio, visi amerikoniai—šios šalies piliečiai. Ar tai ne stebūklai?

Pasirodo, kad Palmeris ir kompanija nepalaidojo komunistų partija. Pasirodo, kad ji kaip gyvavo, taip ir gyvuoja, kaip veikė, taip ir tēbeveikia. Tik vieną permainą padarė, tai iš legalės komunistų partijos padarė nelegalę ir dabar pastaroji veikia slapta, o ne viešai. Ir tą jos veikimą konstatuoja pati kapitalistinė spauda, todėl nėra jokios abejonės, kad tai yra tikra teisybė.

Mes pridursime tik tiek, kad komunistų partija gyvuos. Jokie Palmeriai, jokie Luskai ir kompanijos partija nepajiegs sunaikinti. Juk savo laikais Rusijoje caro valdžia neprasiėmė kovoj su nelegalėmis partijomis, vienok nieko negelbėjo—jos kaip gyvavo, taip ir gyvavo. Panašiai bus ir Amerikoje. Jeigu kapitalistai iki šiol dar tikėjo, kad jų bernai, kad Palmeriai ir Luskai galės komunistų partiją likviduoti, tai dabar jau patys persitkrino, jog taip manydami klydo. Dabar patys pamatė, kad reakcionierių darbas, kuriam dėjo tiek daug vilties, nevertas nei išvalgyto kiaušinio.

Arėštai, ištrėnimai, nuteisimai ilgiems metams ir kalėjimus darbininkų judėjimo negali sulaikyti. Jis kaip ėjo, taip ir eis savais keliais. Vieton vieno įmesto kalėjiman, atsiranda dešimts naujų. Taip buvo ir yra visose pasaulio šalyse, taip turės būti ir Amerikoje.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

NEREGIŲ PARODA.

24 d. balandžio Londone, Anglijos sostinėje, buvo neregijų paroda ir ne paprastų neregijų, bet tų, kurie paskutinėje karėje neteko mirtymo. Ir žinote, kokius reikalavimus neregijai statė? Jie reikalavo, kad valdžia, kuri juos paėmė sveikus, dailius ir pasiuntė į karės lauką kautis už kapitalistų reikalus, dabar suteiktų užlaikymą.

Kada jie buvo sveiki, juos varė kautis už kapitalistų reikalus, bet dabar, kada neteko akių ir negali sau užsidirbti duonos kashnio, vaikščioja gatvėmis ir išmaldomis gyvena.

ISTRĖMIMAS ĮEINA MADON.

Pirmiaus ištrėmimo sistema buvo vartojama tik Rusijoje. Ten vienus politinius prasikaltėlius tremdavo Sibiran, kitus vieton Sibiro—užsienin. Dabar ištrėmimą vartoja veik visos šalys. Amerika veža iš savo šalies "raudonuosius" į Rusiją ir kitur. Kitos šalys pamėgdžioja Ameriką. Anglija jau seniai taip elgėsi su sveitimsaliais, bet dabar tremia ir savuosius. Pav., Airijoje areštuojami visi airiai-revoliucionieriai ir istreimiami iš savo šalies. Daugelis airių revolucionių jau istremta ir daugelis laukia istreimimo, vienok Airijoje judėjimas kaip ėjo, taip ir eina savu keliu.

Anglija, dalyvaudama europinėje karėje, sakėsi dalyvaujanti del paliuosavimo mažųjų pavergtųjų tautų. Bet kaip dabar ji elgiasi su Airija, kuri nori pasiliuosuoti iš Anglijos vergijos? Juk Airija kovoja ne už tarybų sistemos įvedimą, o tik už nepriklausomybę.

LIETUVĄ VALDYS KLERIKALAI.

Lietuvos liberalai ir ne-laimingieji "socialdemokratų" labai dang vilties dėjoj būsimam Lietuvos Steigiamajam Seimui. Jie šaukė, kad darbininkai ramiai glūdėtų ir laukyt Steigiamos Seimo, kuris jiems suteiks didelę-didelę riestainę ir

dar nebent kokią, bet grynai "demokratišką" su "socialdemokratiškais" spurgučiais. Žinoma, susipratę Lietuvos darbininkai netikėjo tokioms pasakoms ir atsisakė imti dalyvumą rinkimuose į Steigiamąjį Seimą. Dabar Bostono "Darbininkas" patalpino nuo Romano gautą telegramą iš Europos, kurioje pasakyta, kad įvykusiuose rinkimuose į Steigiamąjį Seimą didžiama delegatų esą išrinkti krikščionys demokratai. Vadinasi, Steigiamajam Seimui bus klerikalai įvespačiai ir jis nieko gero negalės duoti, nes ir dabar Lietuvą valdo klerikalai.

Nežinia kokią dabar riestainę pasiūlys darbininkams ponai Lietuvos socialdemokratai, kuomet jų kepanojai jau per daug prarūgo klerikaliskuoju raugu ir nuojos darbininkai turės šablintis, kaippo nuo amaro?

"VIEN. LIETUVNINKŲ" REDAGUOJA O. J. ŠIRVYDAS.

"Vienybės Lietuvninkų" redaktorius p. P. Norkus išsiuntys Lietuvos, kaippo patimintins Lietuvos atstovų bėbės Amerikoje. Jis jau daugiau Amerikon negrįžšias. Dabar jo vietą užėmė p. O. J. Širvydas, savo laiku jau redagavęs šitą laikraštį. Širvydas klerikalams bus artimesnis prietelis, negu buvęs redaktorius P. Norkus.

NAUJAS "SKYMAS". "Keleivio" bosai pagarsino, kad jau tveria bendrovę ir visą savo biznį nori pavesti "visuomenei". Girdi, visas biznis esąs vertas apie 60,000 dolerių, todėl sumanyta pavesti jį "visuomenei". Šėrus pardavinės po 5 dol. Daugiau negalima būsių šėrų pirkti, kaip už 1,000 dolerių. Vadinasi, Gegužis ir Michelsonas turės pasifikti tik tūkstantiniai šėrininkais, o visą kitą sumą padarys skola, bendrovė bus jiems skolinga. Jeigu pavyks nemažai šėrų išparduoti, tuomet Gegužis su Michelsonu padarys puiškų biznį, parduodami visus ninkus.

savo spaustuvės rakandus už tokią kainą, kokia tik jiems patiks.

"Naujienos" paremia šitą "Keleivio" leidėjų "skymą", nes "Keleivis" esąs šiandien vienintelis socialistiškąs savaitraštis.

"SOCIALISTO" KALBA. Ponas "socialistas" F. J. Bagočius, kalbėdamas tautininkų susirinkime, apart kit-ko pasakė:

"Šmeižia N. L. D. K-tą ir Lietuvos valdžią lenkberniai ir jūdadašimčiai, kuriems ant kaktos turi būt parašyta "Juda Iskariotas" ir kuomet toki šmeižikai pasirodys Lietuvoje, lai jų giminės su jais apsidirba."

Patartina lietuvių smalvirų organizacijai suteikti savo kalbėtojų dovanų už tokį išsireiškimą, paremtą "mokslinio socializmo principais."

LIETUVOS KATALIKAI SKERDŽIA ŽYDUS.

"Darbininko" No. 46 skaitome:

"Panevėžyje buvo įvykęs smarkus prieš-žydiškąs sukilimas. Melagingos pasakos buvo paskleistos kas link vartojimo žydų velykų ceremonijoms krikščionių vaikų (kraujo). Žydų krautuvės buvo užplutos ir apiplēstos. Policijai, vienok, pavyko sulaikyti tikrą pogromą. Panašiu atsitikimu buvo kituose miesteliuose arti rubežiaus. Tą judėjimą pradėjo lenkiškai kalbančys agitatoriai, kurie pabėgo."

Kaip matote, klerikalų organas "Darbininkas" nori pasakyti, kad tos pasakos, jog žydai velykų ceremonijoms vartoja krikščionių vaikų kraujo, yra melas ir kad jas Lietuvoje skleidė kokie ten agentai. Bet ar "Darbininkas" užmiršo žydėlio Beiliso teismą, kur jis buvo kaltinamas caro valdžios už tai, būk velykinėms ceremonijoms nužudęs krikščionių vaiką? Ar "Darbininkas" užmiršo, kaip tuo važiavo Lietuvos, kaipo pakvietus pralotą Pranaitį, kaipo žinovą žydų tikėjimo, kuris teisme liūdijo, kad žydai tikrai vartoja krikščionių vaikų kraują? Ar "Darbininkas" užmiršo, kad Lietuvos dvasiškija tuomet nepasmerkė praloto Pranaitio tokį pasielgimą, bet dar parėmė? Ar jis visa tai žino?

O jeigu žino tai kas tuomet Lietuvoje skleidė tas pasakas, kad žydai vartoja krikščionių kraują? Kas Lietuvoje buvo pirmas toks agitatorius ir kurstytojas prie žydų pogromų, ar ne pralotas Pranaitis ir visio kolegos—pritarėjai? Iš kieno dabar Lietuvoje pasėti valšiai apsišėiskia, ar ne Lietuvos dvasiškijos su savo pirmtakūnu Pranaičiu?

Jeigu "Darbininko" redaktorai turi truputį atmintį, lai pažūrį į Lietuvos klerikalų tuo laiku leistus laikraščius, ypač "Šaltinį", kuriame suras tikrus kaltininkus.

LIETUVOJE DARBUOJA SI BALTASIS TERORAS. Klerikalų ir tautininkų spauda šaukia, kad Lietuvoje nesą baltojo teroro ir kad ten viešpataujanti pilna laisvė. Tuo tarpu Bostono "Darbininke" skaitome:

"Is Kauno pranešama, jog Plungėje susekta surašas bolševikų Lietuvoje. Surašas rastas pas komisarą, kuris neseniai buvo atvykęs iš Maskvos į Lietuvą. Pas jį rasta plenai isteigti Lietuvoje Sovietų valdžią. Rasta daug literaturos, kuri turėjo būt paskleista tarp lietuvių kareivių. Komisaras ir kiti jo draugai buvo karinio teismo pasmerkti mirp. Kiti 12 įtartų kalėjime."

Na, ar čia ne baltasis teroras? Jeigu panašiai būtų pasielgę bolševikai, tai pats "Darbininkas" būtų rašęs keliuose numeriuose ir po kelias špaltas apie "raudonojo teroro baisenybes", bet dabar apie saviškį, baltąjį terorą, nieko nesako.

Kas terorui priešingas, tai turi būt visųomet priešingas, ar jis būtų raudonasis, ar baltasis, bet ne taip, kaip kad mūsų klerikalai ir tautininkai veidmauniauja ir be paliovos šukauja apie terorų baisenybę.

"LEGIONININKAI PRISIRENGĘ". Artinasi darbininkų šventė—Pirmoji Gegužės. Mūsų šaliai gresia pavojus. Raudonieji nori sukelti revoliuciją. Legionininkai, tie tėvynės sargai, kurie liuosu noru susiorganizavo, jau prisirengę ir minėtoje dienoje pasidarbuos, kad tėvynę išgelbėjus nuo raudonojo pavojaus, apsaugojus nuo revoliucijos,—taip šaukė per visą savaitę kapitalistų spauda, taip sakė visokie kapitalistų sargai.

Taip. Legionininkai, šnipai, visi "istikimi piliečiai", visokie kapitalistų nusamdyti padaužos pastatyti ant kojų ir ne tik prisirengę "pasidarbuoti" darbininkų šventėje, bet jie darbuojasi nuo seniai. Arti septynių tūkstančių tapo suareštuotų veikvienu ypu. Arti trijų šimtų jau išguitų iš šios šalies ir dabar vėl keli šimtai prirengta išguiti. Galimas daiktas, kad šiandien, darbininkų šventėje, bus "pasidarbuota", vėl taps nemažai suareštuota, kad išgelbėjus "savo tėvynę" nuo pavojaus, nuo raudonojo pavojaus. Galimas daiktas, kad vėl bus pogromų, tokių pogromų, kokius jau mes esame pergyvenę pabaigoje pereitų ir pradžioje šių metų. Taip, galimas daiktas, kad vėl bus mušama ir į kalėjimus kemsišiuosus, todėl nenuostabu, kad tas darbas bus ir toliau tęsiamas. Darbininkai visa tai žino ir jų tas nenuste-

bins. Vienok pirma gegužės mėno ir bus viso pasaulio darbininkų šventė, nepaisant į tai, ar darbininkai galės į švesti, ar bus jiegi verčiami dirbti. Jie savo šventės ninkai, būvę visą laiką isti-

kimiausiais šaliai piliečiais, staiga virto "raudonais," apskelbė streiką ir net prieš valdžios norą. Dabar streikieriai persekiojami ir į kalėjimus kemsami, kaipo "raudonieji".

Montanos valstijoje vario kasyklų darbininkai, kurie visą laiką buvo istikimais piliečiais, dabar, staiga, tapo "raudonaisiais" ir į juos šaudoma iš mašininių kanuolių.

Angliakasiai, visą laiką būvę istikimais piliečiais, virto "raudonaisiais", ilgai streikavo, nepaisydami į valdžios draudimą streikuoti. Dabar jau vėl kalba apie naują streiką.

Plieno darbininkai virto "raudonaisiais" ir dabar jų "raudonasis" neišnyksta. Kriauciai jau seniai skaitomi "raudonaisiais". Amerikos Darbo Federacija, viena atzagareiviškiausių unijų, virsta "raudona" ir jau dideliais būriais aplėdžia savo "tėvą" Gompersą, kuris stengiasi kiekvieną raudoną plėtmą užtepti geltona spalva. Visos kitos profesinės darbininkų unijos virsta "raudonomis", kelia streikus, sta to ne vien ekonominius reikalavimus, bet ir politinius. Taip. Visą šali apima "raudonieji", visa šalis darosi "raudona", todėl ne tuščiai, ne be reikalo kapitalistų spauda šaukia ir deda visą viltį ant legionininkų, apsilvikusių "overolais", kad parodžius, jog ir jie neatsilikė nuo darbininkų, kad ir jie rūpinasi darbininkų reikalais ir nešioja "overolus". Taip. Tie legionininkai dar gali "pasidarbuoti", dar gali parodyti savo šarvuotą kumščią, bet tas raudonojo pavojaus neprasalins, jis kaip augo, taip ir augs, kaip plėtojosi, taip ir besiplėtos. Ne tame svarba, kad darbininkai negali liuosai švesti savo šventę, kad jie, šarvuotos kumščios, verčiami dirbti—tas dar nereiškia, kad pats "raudonasis" pavojus jau prasalintas, jau likoju ir ne tik prisirengę "pasidarbuoti" darbininkų šventėje, bet jie darbuojasi nuo seniai. Arti septynių tūkstančių tapo suareštuotų veikvienu ypu. Arti trijų šimtų jau išguitų iš šios šalies ir dabar vėl keli šimtai prirengta išguiti. Galimas daiktas, kad šiandien, darbininkų šventėje, bus "pasidarbuota", vėl taps nemažai suareštuota, kad išgelbėjus "savo tėvynę" nuo pavojaus, nuo raudonojo pavojaus. Galimas daiktas, kad vėl bus pogromų, tokių pogromų, kokius jau mes esame pergyvenę pabaigoje pereitų ir pradžioje šių metų. Taip, galimas daiktas, kad vėl bus mušama ir į kalėjimus kemsišiuosus, todėl nenuostabu, kad tas darbas bus ir toliau tęsiamas. Darbininkai visa tai žino ir jų tas nenuste-

Subata, 1 d. Gegužės, 1920. SAN FRA Sius miestas Pacifico pe 8-9 šim ventyj, tik, j datis jųr i miestas yra ris dalis, sel cisco, Oakland meda. Isdirv viskiq. Tul ky dirba jva bystise. Per vy isdirbystė tūkstančiai d rovais meta mėnesy, viri darbininkų i kas dar ir p tesia. Nuo abi pasi bu visokių laiki renčių. Tai isrimtos kor jų laiką be ai dienai di ko. klausimā. kul tos visos visos komisti promisai pag neatneš, kai nes. Unijos darbininkiska gerai ant visa prasti, kad kapitalizmo si rūšies konfere jos vien tik bi ninkų kėmā, o talizmas iš vi našios rūšies bei komisijon sitikėjimo de sių darbinin sės kapitalist įstaigas gauti są darbinink si darbininka to—suprantā (šita klausim deitotyjanas dien visa Suv daugė yra ta visu kampy i dudena. Vis pinku reikal streikaujai d Kur tos visos viags komisijo ilgā laikā dir dieniai darbuo

GĖGUŽINĖ.

Vargdieniai, sustokie Ir darbą pameskie, Nes šventės tavosios Dienelė atėjo; Draugus, kurie snaudžia, Iš dirbtuvės veskie, Idant jie išvystų, Ko dar neregėjo. Išaiškink dėl jų, Kokios yra spėkos Žmonių darbininkų, Pasaulį ką puošia; Kuom laikos' dykūnai, Iš keno tai dėkos, Ir kaip darbo žmonės Vargams galą ruošia. Sustok! Apsvarstykie, Ką milžins tvirtasis, Žmogus darbininkas Per metus padarę; Iš ko taip puotauja Tas niekšas piktasis, Kurs nieko neveikia Žmonijai ant gero. Suradęs piktybes, Kas blogą palaiko, Nąkink iš šakny jas, Suraskie teisybę; Kviesk vargšus į kovą Nuo senio ik' vaiko, Idant visi stovę Į tvirtą vienybę. Kad visi sustoję Į eiles tvirtiausias, Priešus pergalėtų Ir tiesą pažinę, Paskleistų pasaulį Idejas kilčiausias, Ką veda žmoniją Į naują gadynę.

Buolio Sūnus.

Mrgs.

RECENZIJA

(Feljetonas).

—Redaktorium, — tarė įkūsi galva pro redakcijos duris administracijos darbininkė,—eikite ofisan pasikalbėti su žmogum, jei nenorite, kad jis čia ateitų. —Ar manęs nori? — rūsčiai paklausė redaktorius. —Na gi! Jis grąsino, jei tik jūs neisite ofisan jo susitikti, jis tuojaus eisias redakcijon. —Ak, kad juos ten...—murmėjo sau panosėj redaktorius.—Nei valandėlės liuosai negali žmogus padirbti: eik ir eik. Kokiu jiems paralių reikia?! Murmėdamas kėlėsi nuo redaktoriškos kedės ir ėjo susitikti su svečiu. Redaktorius jau numanė iš šaukškos fizionomijos, iš josios balso, kas jo laukia ofise. Jis labiausiai nenorėjo, kad tasai svečias eitų redakcijos kambarin, nes jau nesėkų patyrė tokių atsilankymų vaisius. Kaip ateis kolis karštagalvis, kaip pradės aiškintis, teisingis, redaktoriui "velnių duoti", tai kitiems darbininkams net ankšta kambaryje pasidar: susiėmus ausis reikia nešties, kur akys veda. Gi darbas stovi nedirbtas, zeceriai šaukiasi raštų, "duoda redaktoriui vėjo", kelia protestus. Nusiskubinęs ofisan redaktorius rado apysenį žmogų, darbinėmis drapanomis apsitaisiusį, tas davė suprasti, kad jis, eidamas iš darbo čion užėjo. Jis atrodė susirūpinęs ir piktas. Pasitiko redaktorių rūšiomis akimis. Rankose laikė šito paties redaktoriaus redaguojamo laikraščio kopiją. —Kas šitą žinią parašė?—tuojaus užsipuošė svečias ant redaktoriaus, rodydamas į trumpą, neseniai įvykusio koncerto lio recenziją. — Kas parašė?... —Reporteris, — aiškino redaktorius. — Jo vardo norite? —Taip, taip. Aš noriu jo vardo. Aš jam parodysiu!... Tai neteisybė, ką jis čia rašė!... Melas!... —Ištikrųjų? —Tikrai, tamstė! Tai yra melas! Aš esu jūsų laikraščio skaitytojas; aš jį skaitau antri metai, bet tokios melagystės dar nemačiau! Grynas melas! Redaktorius pradėjo "nagrinėti" tą "melagingą" recenziją. Pirmu syk pervedė akimis ištiesai. Paskui tēmėjo į atskirus paragrafėlius. Pagaliau, pasekmingesniam suradimui melagysčių, pradėjo balsu skaityti. Redaktorius skaitė, o svečias vis tēmėjo ir galva lingavo, pritardamas, arba liūdydamas, kad redaktorius dar nepriėjo tos nelabosios didelės melagystės. "Viskas pavyko gerai"—skaitė redaktorius paskutinį "melagingos" recenzijos paragrafėlį.—"Marcelė Klumpiūtė dainavo, Anupras Laumaitis puikiai smuika sugriežė. Taipgi programos išpildyme dalyvavo dar šie jauni muzikos mokiniai: Barbė Vuogaitė, Kazys Kosulaitis ir kiti..." Svečias pertraukė redaktoriaus žodžius ir suriko: —Taip, taip, tai čia tasai melagis neteisingai rašo; meluoja!... Aš buvau tame koncerte. Visą mačiau ir girdėjau... Išivaizdink, tamsta, jis giria Laumaitį—neteisingai. Jis nemoka griežti smuika. Netikęs, negabus tam. Tasai melagis!... Laumaitis riebus, kaip paršas, pirštų nesulenkia, smuikos nesuvaldo; ant steičiaus nemoka užsilakyti. Tai kas, kad jis jau 6-ti metai mokinas griežti smuika!... Ot, mano dukrelė, Barbūtė: tik metus laiko

pasimokino ir dešimts sykių puikiau sugriežė! Tik tas melagis išgyrė Laumaitį, o apie mano dukrelę nei žiopt... —Tai ir tamstos dukrelė, Barbūtė, dalyvavo tame koncerte?—teiravosi redaktorius. —Taip, taip, tamstė! — Jinai kad griežė, tai griežė. Kai kada pradeda "rūmė" griežtai, tai mudu su boba negaliva atsigirėti... Sakau, kaip jinai ilgiau pasimokins, tai ir tamsta verkis beklausydamas... Ką tas Laumaitis!... Redaktorius suprato, ką šisai svečias norėjo jam pasakyti ir todėl jis pirmas davė įnešimą, kad geriausia bus toji "melagystė" atsaukti, arba pataisyti; vieton "Laumaitis puikiai smuika sugriežė", idėti "Barbė Vuogaitė..." Žmogus tuomi labai pasitenkino ir užtai pasizadėjo kitiems metams užrašyti laikraštį. Vėliaus redaktorius aiškino kitiems: —Jau kelis protestus gavau iš tame koncerte dalyvavusių "artistų", prieš šią nelaimingą žinutę. Visi sako, kad jie "puikiausia atlikę savo užduotį." Visi rūgija, kad juos "boikotuojam" ir visi grąšina neskaitymu laikraščio, jei nebus pataisyta ši "melagystė..." Patylėjęs, redaktorius baigė: —Nei viena "teisinga" recenzija netilpo mūsų laikrašty: pagirk vieną "artistą", tuojaus kitas protestuoja, pagirk aną—trečias. Nerašyk nič nieko—visi pykšta, visiems ir įtiktum, bet kas iš to būtų? Tuojaus netektum publikos: visi pataptų "artistais", visi būtų "dainininkais", "smuikininkais", "pianistais" ir kitokiais paraliais... Redaktorius nuėjo dirbti, o mes jo teisingai kalbai pilnai pritarėme.

reikiama pagelbą taipgi įstengė duoti. Taipgi ši lyga kaliniams davė visą reikiama pagelbą ir viską teisingai atliko ir atlieka. Linkėtina lietuviams darbininkams čia St. Louis ir apilinkėj remti P.K.A. vietinę Lygą. 8-tą gegužės, šių metų, P. K. A. Lyga rengia balių naudai politiškų kalinių, kuris įvyks Weiptraub's Hall, 1414 N. Grand Ave., 7-tą valandą vakare. Linkėtina, kad čia vietiniai ir apilinkės lietuviškai atsilankytų ir paremtų būtina reikalingą darbą. Rusai darbininkai irgi puikiai darbuojasi. Jie čia susipieję Rusijos Piliiečių Uniją atlieka daug naudingo darbo platinime apšvietos ir darbininkų susipratimo, o taipgi ir kituose naudingose dalykuose jie neatsilieka. Tarp jų yra puikus ir pavyzdingas susitarimas ir vienybė. Linkėtina vietiniams lietuviams imti pavyzdį nuo draugų rusų. 16 d. gegužės, š.m., priešaky su Rusų Piliiečių Unija, kelios darbininkiškos draugijos rengia protesto masinį susirinkimą N. Club Hall Chiotow Ave. Nr. 130s gatvių. Prasidės 2-ą val. po pietų. Ant šito mitingo bus reikalaujama pripažinti Sovietų Rusijos valdžią. Lietuvių darbininkų judėjimas šiuom laikų lyg apmirus ir viešo veikimo nesigirdi. Giridėti, kad L.D.L.D. rengiasi imtis už veikimo. Perėjime susirinkime išrinko propagandos komitetą ir rengiasi rengti prakalbas ir kviešti drg. Jukelį už kalbėtoją. Linkėtina gero pasisekimo naudingiems sumanytiems. D. Siditškas.

aukojo ir užsiprenumeravo dailiosios literatūros knygą "Atžalos", bet daugelis hartfordiečių dar tyli. Brojai, nepasiduoskim, kad kas subytų, nes drg. R. Mizara sako, kad dabar Hartfordas proporcionaliai bytina visas lietuvių kolonijas. Tad ir pasistengkim pasilakyti toj augstumoj. Užstojant vasaros sezoni vietinės draugijos bei ktupos rengiasi prie išvažiavimo ir piknykų. Ar neverta būtų draugijoms surengti vieną milžinišką pikniką naudai politinių kalinių ir jų šeimynų gelbėjimo fondui? Pamastykite. Juo—nas.

ŽODIS "LAISVĖS" SKAITYTOJAMS.

CHICAGO, ILL. — Draugai laisviečiai! Jūs gyvenate dideliuose namuose. Man prisieina "Laisvė" nešti daugiausia ir tokius namus, kur gyvena po tris keturias šeimynas vienam name. Aš meldžiu jūs visų skaitytojų, ypatingai Bridgeto apilinkės, kur nešioju kas dieną jums į namus "Laisvė", kad pakalbintumėte savo kaimynus, gal ir jie norėtų, kad ir jiems atneščiau "Laisvė" kas dieną į namus. Čia yra lengva gauti naują skaitytoją. Iš anksto pinigų nereikia imti. Į savaitę mokasi tik 15c. Čia yra mūsų pačių darbininkų pareiga remti savo spaudą ir ją platinti tarpe darbininkiškos minios. Tai ir mano žodis j laisviečius skaitytojus ir rėmėjus, kad jie gautų nors po vieną skaitytoją, rodos, nebus veltui, nes satarpe saviųjų ir kaimynų yra lengva gauti. Tikiuosi, kad jūs visi tą atliksite. Kreipkitės visais reikalais šiuo adresu: V. V. Vasys, 3759 So. Lowe Ave., Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

IŠ PACIFIKO PAKRAŠČIO

SAN FRANCISCO, CAL. — Šitas miestas yra didžiausiu pacifiko pajūry. Viso bus apie 8-9 šimtai tūkstančių gyventojų, tik, žinoma jį dalina į dalis jūrų įtaka. Tokiu būdu miestas yra susidalinęs į keturias dalis, sekančias: San Francisco, Oakland, Berkeley, Alameda. Išdrbysių čia randasi viskių. Tūkstančiai darbininkų dirba įvairiose laivų išdirbystėse. Perna metą šiose laivų išdirbystėse dirbo apie 35 tūkstančiai darbininkų. Bet perėjais metais rudeni, spalio mėnesį, viršinėti tūkstančiai darbininkų išėjo į streiką. Streikas dar ir po šiai dienai tebesitęsia. Nuo pat pradžios streiko abi pusi buvo susaukę daug ir visokių laiko gaisinimo konferencijų. Tam tikrai tinkanėios išrinktos komisijos dirbo per šiu laiką be atsilso ir dar po šiai dienai dirba išrišinimui streiko, klausima. Bet iki šiam laikui tos visos konferencijos, tos visos komisijos, tie visi kompromisai pagėdijamų vaisių neatnešė, kaip matosi, neatnešė. Unijos ir abelnai visa darbininkiška klesla turėtų šitą gerai ant visados įstėmyti, suprasti, kad prie dabartinės kapitalizmo sistemos panašios rūšies konferencijos bei komisijos vien tik blėdį tenėsia darbininkų klesai, o ne naudą! Kapitalizmas iš visos pusės su panašios rūšies konferencijomis bei komisijomis įgauna sau užsitikėjimo dar iš neapipratusių darbininkų, o iš kitos pusės kapitalistai per panašias įstaigas gauna gerai patirti visų darbininkų stovį. Bet ar visi darbininkai šitą pavojų matosi—supranta? Visai ne! Kodel? (Šitą klausimą palieku "Laisvės" skaitytojams išsiaiškinti). Šiandien visą Suvienytų Valstijų padangę yra tamsi, debesuota. Iš visų kampų lyg griausmo balsu duodena. Visur šimtais darbininkų reikalaujama. Visur streikaujami dirba! Kodel taip? Kur tos visos unijos? Kur tos visos komisijos, kurios per taip ilgą laiką dirbo ir dar po šiai dienai darbuojasi? Kur tas

VAIKŲ MOKYKLĖLĖ.

ROSELAND, ILL. — Daug kalbama, daug rašoma apie suaugusių žmonių veikimą, bet apie mūsų ateinančią gentkartę, t.y., apie vaikučius, veik visai bemaž nei neprisimenama. Kur vienur, kur kitur yra vaikų draugijėlės, bet apie jas mažai kas interesuojasi. Pavyzdžiui, kad ir mūs Roselando L.M.P.S. 25 kp. laikiko vaikų draugijėlę, po vardu "Ateities Spindulys" ir reikia pasakyti, kad vaikučių draugijėlė labai puikiai gyvuoją. Vaikučiai, turėdami savo draugijėlę iš mažens pradeda įpratintis prie veikimo. Pirmiausiai vaikučiai pratinasi kaip užsilakinti ramiai susirinkimuose, ir mokinasi, kaip susirinkimui vest tvarkingai. "Ateities Spindulio" vaikų draugijėlė turi įsteigus lietuvių gramatikos ir skaitymo lekcijas, iš ko mūs pažangiuji tėvų vaikai turi daug naudos, nes jie, lankydamai viešias mokslo klases neturi progos išmokyti vaikai. Kiek patėmėjau, vaikučiai gana gerai pradeda skaityti ir rašyti lietuviškai. Daugelis tėvų vien dėl to leidžia vaikus į katalikiškas mokslo klases, kad lietuviškai išmokyti rašyti, o tos davatkos paėmusios vaikučius, kad mulkina, tai mulkina, ne tiek mokslinėj, kiek bažnyčioj, ne tiek rašyti, kiek poteriauti mokina. Lietuviškos gramatikos mokina visiems gerai žinoma panelė Salomeja Stanilūtė, gabi mokytoja, tai ir vaikučiai myli mokintis prie josios. Vaikučiai taipgi turi dainų lavinimosi, t.y., vaikų chorą. Nors silpnučiai, bet skambūs ir malonūs balseliai priverčia žmogų klausytis ir gėrėtis jų dainelių gražumu. Dainuot mokina p-lė S. Stanilūtė. Apilinkės tėvai, kurie turite vaikučius, leiskite visi prie "Ateities Spindulio" vaikų draugijėlės. Duokite progos tiems jauniems žmonėms pratinintis prie veikimo. Lietuvių gramatikos lekcijos būna kas subata, 2 val. po pietų, Palmer Park svetainėje ant antų luby, o dainų lekcijos taipgi subatomis, tuoj po rašymo ir tėsiai ilgi 4:30 val. vakare. Taipgi turiu pranešti gerbiamai visuomenei, kad "Ateities Spindulio" vaikų draugijėlė rengia la-

IŠ DARBININKŲ JUDEJIMO.

ST. LOUIS, MO. — Streikuojanti gelžkelio darbininkai tvirtai laikosi ir veda kovą toliau prieš gelžkelių kompaniją ir lyderius, kurie eina išvien su gelžkelių kompanija prieš streikininkus. Praėjusioj savaitėj didžiama balsu nubašavo, kad nesitaikinti pagal unijos lyderių paliepimą ir tęsti streiką iki žūt būt. Siuvėjai čia organizuojasi net į tris unijas: Journeymen Tailors Union of America, United Garment Workers of America ir Amalgamated Clothing Workers of America. Organizavimo darbas nei vienai, kaip reikiant nesiseka, nes viena kita kenkia ir tokiu būdu skaldosi darbininkų suvėjų vienybė, iš kurios dirbtuvių savininkai tik naudą turi, o ne darbininkai. Kuone visados čia tai vienoj, tai kitoj kriauciuj dirbtuvėj darbininkai išėina ant streiko ir vėl tuoj grįžta darban, nieko nelaimėję, arba visai mažai laimėję. Tai vis pasėkmės nesutarimo darbininkų ir konkurencija unijū viena kitai. Už viską didžiausia atsakomybė puola ant vadų, saumylisčių politikėrių, nes jiems ne darbininkų reikalai rūpi, bet jų ypatinga nauda. Vietinė Politiškų Kalnių Apgyvimo Lyga darbuojasi gerai ir teisingai. Visiems politiškienis kaliniams suteikė ir sutelkia, kaip moralę, taip ir medžiagišką pagelbą. Čia buvo areštuota apie 70 politiškų praktikėlių ir apie 60 iš jų buvo vietinių valdininkų paskirti deportavimui ir buvo padėti po kauceją po vieną tūkstantį, kiti po penkis, o nekurie net po dešimtis tūkstančių. Belgij P.K. A. Lyga įstengė ir parūpino vieniens bondus ir išliuosavo iš kalėjimo kalinius. Advokato

HARTFORDIEČIŲ DABUOTĖ.

HARTFORD, CONN. — Vietiniai tėveliai, matomai, pabūgo, kad su kiekviena diena skaudžiau gyvenimo nagaikos kertamas jų avėlės, pradėjo žvalgytis, kiti jau atsikratė ir dedasi prieš progresyvių kuopų bei draugijų, tai subruzdų ir persikvietė talkon vieną iš mulkinimo specialistų-misionierių. Apart visų kitų paikysčių jis užsidūrė ant ty, kurie, kad gyvenimą padaryt panešamu, bando apribuoti šeimyną; prisakė moterims gimdyti ko daugiausia. Hm., tai kodel tik moterims, o ir ne vyrams gimdyti? Juk šv. biblija sako, kad vyrai kadais gimdė. Lai atgaivina stebuklus, tai bent prisotins ryklių geismus. Ned. 25 d. bal. L.D.L.D. 68 kp. turėjo surengusi prakalbas. Kalbėjo drg. A. Bimbo iš Brooklyn, N.Y. Kalbėtojas savo užduotį atliko gerai. Publika buvo daug. Aukų lėšų padengimui surinkta 29 dol. su cent. L.D.L.D. prisirašė 28 nauji nariai. Vietos moterys žada atgaivinti L.M.P.S. kp. Tas pagirtina, nes tuom galima būtų geriau priėti, kad paskleidus apšvietą tarpe tamsesnių sesučių darbininkų. Patartina sesutėms subrusti. Čia lietuvių darbininkai nepamiršta paremti "Laisvė". Dg. J. Veiverys ir A. Kvaratijus pasipirko po "L." Bendrovės šėrą 10 dol. ir žada parinkti daugiau šėrų. Vyrai už tai. Nors jau tūji hartfordiečiai išpildė savo priederę — pa-

PRANĖSIMAS NAUJOS ANGL. PROGRESYVĖMS DRAUGIJOMS.

LAWRENCE, MASS. — Lietuvių Darbininkų Kempės Bendrovė rengia išvažiavimus gegužės 29, 30, 31 dieną Maple Park. 29—31 įvyks gražus piknikas. Nedėlioje, 30 d. gegužės, gražiausias koncertas. Visas tris dienas grajys latvių orkestra iš Boston, Mass. Minėtoje

MILWAUKEE, WIS. — 24 d. balandžio L.M.P.S. 89 kuopos įvykio balius, 719—1st Ave. Viskas pavyko labai gerai. Šis vakaras buvo maž-daug skirtingas nuo kitų pirma buvusių vakarų. Programo nebuvo, vien tik šokiai visą vakarą. Žmonių atsilankė pilna svetainė, kaip lietuvių, taip buvo daug ir sveitimauciu ir visi gražiai linksminosi. Buvo lakiojanti pačia. Dovanas laimėjo trys ypats. Smagu yra pranešti ir del kitų kolonijon lietuvių, kad pas mus, progresistės pusėtinai gerai veiklia, parengimus rengia gana tankiai ir pasekmės būna iš to labai geros. Kas reikia paminti, kad nekurios draugės tai tiesiog atsižymi su dovanomis ant paventų balių. Drg. A. Jonušis padarys pasiūlymą šiuo kartu, paaškuodama tokią puikiai išdirbtą lėmpą vertės mažiausia \$25.00, tai yra puiki dovana. Garbė jums, draugės, kad jūs remiate L.M.P.S. Lelijos Žiedas.

PIETINĖS ILLINOIS VALSTIJOS DALIĖS L.D.L.D. DRAUGAMS.

Netolimoj praėjtyj šioj apilinkėje nebuvo nei vienos L.D.L.D. kuopos. Pastaruojū laikū darbininkai, supratę tosios drjos naudingumą, pradėjo tvirtai josios kuopas. Į trumpą laiką įsistėgė beveik kiekviename miestely šios literatūros leidimo organizacijos kuopa. Žodžiu, kur tik randasi būrelis susipratusių darbininkų, ten la-po suorganizuota L.D.L.D. kuopa. Bet dar ne viskas, draugai! Mums būtina reikalinga suorganizuoti šioje apilinkėje L.D.L.D. apskritis. Dabar gana patogus laikas. Pradėkime. Pakelkime šį klausimą pirmame savo kuopos susirinkime. Jei tik atsiras kelios kuopos, pritarinės šiam darbu, pradėsiu organizuoti apskritį. F. Raudonaitis.

šiais, niais, prieš streiką, i ka- "rau- vario kurie kilmiais ga, pa- ir i šiniui laiką liečiais, ", ilgai mįj val reikuoti. ba apie u virto abar jų tyksta. ūiai skai- o Federa- reiviškiau- "raudona" iriais aplėi- Gompersa, kiekviena užtepti gel- ofesinės dar- virsta "ru- streikus, sta- nominius rei- ir politinius. i šalį apima visa šalis da- ", todėl ne tuš- kalo kapitalis- ikia ir deda vi- gionininkų, ap- overotais", kad g ir jie neatsi- bininkų, kad ir darbininkų reiš- ūja "overolūs", gionininkai dar rhuoti", dar ga- sayo šarvuota t tas raudonojo neprrašalins, je- taip ir augs, kaip aip ir besiplėsi. arba, kad darbi- ali liuosai šven- tės, kad jie, sar- mšėcios, verčiami tas dar nereikš- raudonasis" pavo- ašalintas, jau lik- r kapitalistai gali atsidusti, — ne, s darbininkams 70 šventę, yra py- jaus į sukurtą ug- s tiki, kad sukurtą ima aliejum užge- mes vadiname kō- aris žarijomis nor- ininkai ir visokie "pasidarbuos", bet e, jų darbas neai- pagreitins tą "ra- pavojų", kuris kap- is jau dabar taip la- ris jiems neduoda o nei dienomis, ne- is. Legionininkai, o milicija ir poliejū- iki šiol darbuos su- sus, todėl nenostab- s darbas bus ir tū- las. Darbininkai vis- no ir jų tas nemate- nok pirma gegužės 1- bus viso pasaulio dar- kų šventė, nepaisant ir darbininkai galės i, ar bus jiega verčiam- ti. Jie savo šventės ne- neišsizadės.

